

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Δ8/2019

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 1^η Φεβρουαρίου έτους δύο χιλιάδες δέκα εννέα (2019) ημέρα Παρασκευή και ώρα 09:30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Προεδρεύων: Μιχαήλ Εκατομμάτης, Αναπληρωτής Πρόεδρος

Μέλη: Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης

Δημήτριος Σταθακόπουλος (με τηλεδιάσκεψη)

Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Γραμματέας: Μαρία Αντωνοπούλου, Π.Ε. Διοικητικού – Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Ελένη Γούναρη, Τοπογράφος Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια, Ελένη Γούναρη, η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, Χριστίνα Καξιρή, καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, Μίνα Καλογρίδου οι οποίες αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών της Αρχής και τη λήψη της απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη: {(α) μίας σύμβασης έργου με τίτλο: «Αποκατάσταση του οδικού δικτύου Δημοτικών Ενοτήτων (ΔΕ) Ανατολικού Τομέα του Δήμου Τρίπολης, λόγω φυσικών καταστροφών» π/υ 56.451,6 € πλέον ΦΠΑ σύμφωνα με την υπ' αρ. 175/2018 μελέτη και (β) πέντε (5) μεικτών συμβάσεων (έργου-προμήθειας-υπηρεσίας) που αφορούν εργασίες καθαρισμού και αποκατάστασης του οδικού

δικτύου αρμοδιότητας του Δήμου Τρίπολης συνολικού π/υ 225.806,45 € πλέον ΦΠΑ σύμφωνα με την υπ' αρ. 201/2018 μελέτη}

Με το με αρ. πρωτ. 40733/12-12-2018 αίτημά του προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή), που παρελήφθη από την Αρχή την 12-12-2018 (αρ. πρωτ. εισερχ. 6490), όπως αυτό συμπληρώθηκε, με το από 17-12-2018 όμοιο έγγραφο (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 6594/17-12-2018) και το από 14-01-2019 όμοιο έγγραφο (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 242/14-01-2019) και τα συνημμένα στα προαναφερθέντα έγγραφα, ο Δήμος Τρίπολης αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, για τη σύναψη:

- (α) μίας σύμβασης έργου με τίτλο: «Αποκατάσταση του οδικού δικτύου Δημοτικών Ενοτήτων (ΔΕ) Ανατολικού Τομέα του Δήμου Τρίπολης, λόγω φυσικών καταστροφών» π/υ 56.451,6 € πλέον ΦΠΑ σύμφωνα με την υπ' αρ. 175/2018 μελέτη και
- (β) πέντε (5) μεικτών συμβάσεων (έργου-προμήθειας-υπηρεσίας) συνολικού π/υ 225.806,45 € πλέον ΦΠΑ σύμφωνα με την υπ' αρ. 201/2018 μελέτη που αναλύονται ως εξής:
 - β1) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Κορυθίου», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,
 - β2) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Λεβιδίου», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,
 - β3) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Τεγέας», π/υ 32.258,05 € πλέον ΦΠΑ,
 - β4) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Μαντινείας», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,
 - β5) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Σκιρίτιδας», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,

συνολικού προϋπολογισμού και των έξι (6) προαναφερθέντων συμβάσεων 350.000,00€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2, περ. γ' του ν. 4412/2016 (Α' 147).

I. Ιστορικό - πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας/ Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών, με την υπ' αρ. 7473/11-10-2018 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (ΑΔΑ:7ΤΖΩ46ΜΚ6Π-ΘΕΝ) αποφάσισε: *‘.....την κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας των Δημοτικών Ενοτήτων Σκιρίτιδας και Κορυθίου, των Τ.Κ. Ριζών, Γαρέας, Μαγούλας, Μαυρικίου, Λιθοβουνίων και Ψιλής Βρύσης της Δημοτικής Ενότητας Τεγέας, των Τ.Κ. Λουκά, Νεστάνης, Πικερνίου, Αρτεμισίου και Σάγκα της Δημοτικής Ενότητας Μαντινείας, των Τ.Κ. Κανδήλας και Παλαιοπύργου της Δημοτικής Ενότητας Λεβιδίου, του Δήμου Τρίπολης, της Περιφερειακής*

Ενότητας Αρκαδίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών που προέκυψαν από έντονα καιρικά φαινόμενα που εκδηλώθηκαν την 29-09-2018 στις παραπάνω περιοχές και προκάλεσαν πλημμύρες, κατολισθήσεις, κλπ. Η εν λόγω κήρυξη θα ισχύει από την ημερομηνία εκδήλωσης των φαινομένων και για τρεις (3) μήνες, ήτοι έως και 31-12-2018. Μετά το πέρας του καθορισθέντος χρόνου, θα γίνει, δίχως νέο έγγραφο, άρση της παραπάνω κατάστασης Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.....'. Εν συνεχεία, με την υπ' αρ. 9630/11-10-2018 απόφασή του ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας, παρέτεινε την ως άνω κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης για τρεις (3) μήνες, ήτοι έως και 1-4-2019 καθώς «εξακολουθούν να υφίστανται οι λόγοι κήρυξης ...».

2. Η Γενική Δ/νση Οικονομικών Τ.Α. & Α.Π./Δ/νση Οικον. & Ανάπτ. Πολιτικής/ Τμήμα Ανάπτ. Προγρ. & Διαχείρισης ΠΔΕ του Υπουργείου Εσωτερικών με την υπ' αρ. 59172/25-10-2018 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (ΑΔΑ:ΨΕ7Ρ465Χ07-355) αποφάσισε: '.....τη χρηματοδότηση του Δήμου Τρίπολης του Ν. Αρκαδίας με το ποσό των τριακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (350.000,00€) σε βάρος των πιστώσεων του έργου: 2003ΣΕ05500005 Επιχορήγηση των ΟΤΑ για «Πρόγραμμα πρόληψης και αντιμετώπισης ζημιών και καταστροφών που προκαλούνται από θεομηνίες στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού της Χώρας». Η χρηματοδότηση του ανωτέρω ποσού θα γίνει απολογιστικά, σύμφωνα με τη πρόοδο των έργων με παραστατικά των δαπανών που θα υποβάλλονται στο ΥΠ.ΕΣ. Η ισχύς της παρούσας ορίζεται σε 18 μήνες από την έκδοσή της.....'.

3. Η Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας του Δήμου Τρίπολης, στις 15-11-2018 συνέταξε και έλεγξε τις υπ' αρ. 175/2018 και 201/2018 μελέτες.

Στην Τεχνική Περιγραφή της υπ' αρ. 175 μελέτης αναφέρονται μεταξύ άλλων τα κάτωθι: '.....Η παρούσα τεχνική περιγραφή αναφέρεται σε έργα οδοποιίας αποκατάστασης μανδροτοίχων του οδικού δικτύου στην Δ.Ε Μαντινείας (ΤΚ Αρτεμησίου, ΤΚ Πικέρνι, ΤΚ Νεσάνης, ΤΚ Σάγκα, ΤΚ Λουκά) του Δήμου Τρίπολης. Οι παραπάνω υποδομές έχουν καταστραφεί εξαιτίας των ακραίων καιρικών συνθηκών που επικράτησαν κατά την διάρκεια του κυκλώνα "Ζορμπά". Το οδόστρωμα σε αρκετά σημεία έχει υποστεί σοβαρή διάβρωση από την επιφανειακή απορροή υδάτων και κάνουν σχεδόν αδύνατη την διέλευση οχημάτων σε καλλιεργήσιμες περιοχές και κτηνοτροφικές μονάδες που συμβάλουν στην ανάπτυξη της περιοχής. Επίσης οι μαντρότοιχοι που λειτουργούσαν ως τοίχοι αντιστήριξης και προστάτευαν τις οδούς από τις κατολισθήσεις έχουν υποστεί ζημιές και χρήζουν επισκευής και βελτίωσης.

Η εκτέλεση της σύμβασης θα γίνει σύμφωνα με τις εντολές του Τμήματος Τεχνικών Έργων & Μελετών και τους όρους που αναφέρονται στα λοιπά συμβατικά τεύχη. Το παραπάνω έργο θα γίνει με τις εργασίες του παρακάτω πίνακα:

(.....)

Ο προϋπολογισμός της μελέτης ανέρχεται στο ποσό των 70.000,00 € με Φ.Π.Α. και θα καλυφτεί από το Π.Δ.Ε. και συγκεκριμένα τη ΣΑΕ -055 στην οποία είναι ενταγμένο το έργο αρ. 2003ΣΕ05500005 επιχορήγηση των ΟΤΑ για "Πρόγραμμα πρόληψης και αντιμετώπισης ζημιών και καταστροφών που προκαλούνται από θεομηνίες στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού της Χώρας. Ο διαγωνισμός κα διεξαχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 32 του Ν.4412/2016.....'.

Στην Τεχνική Περιγραφή της υπ' αρ. 201 μελέτης αναφέρονται μεταξύ άλλων τα κάτωθι: '.....Η παρούσα τεχνική περιγραφή αναφέρεται στην εργασία καθαρισμού και αποκατάστασης του οδικού δικτύου στις Δ.Ε Κορυθίου (ΤΚ Ζευγολατιού, ΤΚ Νεοχωρίου, ΤΚ Αγιωργίτικα, ΤΚ Στενό, ΤΚ Παρθένι, ΤΚ Ελαιοχώρι), Δ.Ε. Λεβιδίου (ΤΚ Κανδήλας, ΤΚ Παλαιόπυργου), Δ.Ε. Μαντινείας (ΤΚ Αρτεμησίου, ΤΚ

Πικέρνι, ΤΚ Νεσπάνης, ΤΚ Σάγκα, ΤΚ Λουκά), Δ.Ε. Σκιρίτιδας (ΤΚ Πηγαδάκια, ΤΚ Βούρβουρα, ΤΚ Αλεποχωρίου, ΤΚ Κερασιάς, ΤΚ Αγίας Βαρβάρας, ΤΚ Κολλίνες, ΤΚ Βλαχοκερασιάς) , Δ.Ε. Τεγέας (ΤΚ Λιθοβούνια, ΤΚ Ρίζες, ΤΚ Ψιλή Βρύση, ΤΚ Γαρέα, ΤΚ Μαυρίκι, ΤΚ Μαγούλα) του Δήμου Τρίπολης. Το οδόστρωμα σε αρκετά σημεία έχει υποστεί σοβαρή διάβρωση από την επιφανειακή απορροή υδάτων, υπάρχουν πεσμένοι βράχοι και χώματα από τα πρανή των δρόμων καλύπτοντας ολικώς ή μερικώς το πλάτος του με αποτέλεσμα όλα τα παραπάνω να κάνουν σχεδόν αδύνατη την διέλευση οχημάτων σε καλλιεργήσιμες περιοχές και κτηνοτροφικές μονάδες που συμβάλουν στην ανάπτυξη της περιοχής.

Το υπάρχον ανθρώπινο δυναμικό καθώς και ο υπάρχον στόλος μηχανημάτων του Δήμου δεν επαρκεί για την άμεση και ταυτόχρονη αποκατάσταση του δικτύου του Καλλικρατικού Δήμου.

Η αποκατάσταση, σε μεγάλο ποσοστό, περιλαμβάνει εργασίες διάστρωσης χαλικιών, άρση καταπτώσεων, μόρφωση σκάφης, ανακατασκευή χανδάκων κτλ, κατόπιν εντολής από την Υπηρεσία. Επίσης, θα κατασκευαστούν λιθοδομές για την αντιστήριξη των πρανών των οδών και εργασίες ασφαλτόστρωσης. Τέλος, θα γίνει προμήθεια ποσότητας χαλικιού σταθεροποιημένου τύπου (3ΑΒ διαλογής και θραυστού υλικού) για αποκατάσταση των οδών.

Το υλικό θα το μεταφέρει ο ανάδοχος από τον τόπο παραγωγής του (λατομείο) στις οδούς που απαιτείται και θα φροντίσει για τη διαμόρφωση του καταστρώματος και διάστρωσή του.

Η εκτέλεση της σύμβασης θα γίνει σύμφωνα με τις εντολές του Τμήματος Τεχνικών Έργων & Μελετών και τους όρους που αναφέρονται στα λοιπά συμβατικά τεύχη. Σε περίπτωση μη απασχόλησης του μηχανήματος έργου δε δικαιούται καμία αποζημίωση. Δεν περιλαμβάνονται γενικά έξοδα, ούτε αποζημίωση επιφυλακής. Προϋπόθεση απασχόλησης των μηχανημάτων αποτελεί η ύπαρξη άδειας κυκλοφορίας και η νόμιμη κυκλοφορία τους. Υπεύθυνοι για τη νόμιμη κυκλοφορία είναι μόνο οι κάτοχοι των μηχανημάτων έργου. Σε περίπτωση ζημιών ή οποιουδήποτε ατυχήματος ο ιδιοκτήτης του μισθωμένου οχήματος θεωρείται αποκλειστικά υπεύθυνος και δε δικαιούται καμία αποζημίωση. Επίσης, σε περίπτωση ζημιάς ή ατυχήματος προς τρίτους, ο ιδιοκτήτης του μηχανήματος φέρει την αποκλειστική ευθύνη. Η χρησιμοποίηση των μηχανημάτων θα γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες αποκατάστασης και η αποζημίωση αυτών θα γίνεται σύμφωνα με το τιμολόγιο και τον ενδεικτικό προϋπολογισμό της παρούσας μελέτης.

Σημειώνουμε ότι ο προϋπολογισμός είναι ενδεικτικός, λόγω πρακτικής αδυναμίας πρόβλεψης του πραγματικού χρόνου χρησιμοποίησης του κάθε μηχανήματος, και ως εκ τούτου, οι ποσότητες του ενδεικτικού προϋπολογισμού μπορεί να αυξηθούν, χωρίς διαφοροποίηση των τιμών του τιμολογίου και του συνολικού προϋπολογιζόμενου ποσού της μελέτης.

Οι τιμές μονάδας καθορίστηκαν σύμφωνα με την υπ' αρ. 2475/17 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Ο καθορισμός και η αποκατάσταση των δρόμων θα γίνει με τη χρήση μηχανημάτων όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

(.....)

Ο προϋπολογισμός της μελέτης ανέρχεται στο ποσό των 280.000,00 € με Φ.Π.Α. και θα καλυφτεί από το Π.Δ.Ε. και συγκεκριμένα τη ΣΑΕ -055 στην οποία είναι ενταγμένο το έργο αρ. 2003ΣΕ05500005 επιχορήγηση των ΟΤΑ για "Πρόγραμμα πρόληψης και αντιμετώπισης ζημιών και καταστροφών που προκαλούνται από θεομηνίες στους ΟΤΑ α` και β` βαθμού της Χώρας. Ο διαγωνισμός κα διεξαχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 32 του Ν.4412/2016....".

4. Η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με την υπ' αρ. 2475/14-12-2017 απόφαση (ΑΔΑ: 6ΤΦΧ7Λ1-ΠΟΩ) με θέμα: 'Καθορισμός της αποζημίωσης των εργατοτεχνιτών και των ιδιωτικών μηχανημάτων και οχημάτων που θα απασχοληθούν από τις Υπηρεσίες της Περιφέρειας Πελοποννήσου όλων των Περιφερειακών Ενοτήτων της, όταν δεν επαρκούν τα μηχανήματα και το προσωπικό της Περιφέρειας Πελοποννήσου, για την αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων (χιονοπτώσεων, καταπτώσεων, κατολισθήσεων, πλημμυρών, πυρκαγιών, μεταφοράς νερού κ.λ.π.), για το έτος 2018.', αποφάσισε την έγκριση των αποζημιώσεων μηχανημάτων και χειριστών για τις εν θέματι εργασίες. Οι εν λόγω τιμές καταχωρήθηκαν σε σχετικό πίνακα, επισυναπτόμενο στην εν λόγω απόφαση, τιμές οι οποίες, σύμφωνα με την απόφαση: '....ισχύουν χωρίς καμία προσαύξηση λόγω αναθεώρησης για όλη την περίοδο του έτους 2018...'.

5. Το Τεχνικό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων της Περιφέρειας Πελοποννήσου, την 28-12-2018 και με το υπ' αρ. 38 Πρακτικό, γνωμοδότησε ομόφωνα: '....Υπέρ της προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, με εφαρμογή του άρθρου 32 παρ. 2γ του ν. 4412/2016, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, για τη σύναψη συμβάσεων, για την αντιμετώπιση ζημιών και καταστροφών καθότι λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση....'. Στο σκεπτικό της εν λόγω γνωμοδότησης, αναφέρονται μεταξύ άλλων, τα κάτωθι:

(....)

- Ο Δήμος Τρίπολης με τοέγγραφο κηρύχθηκε σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.....
- Η Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας κρίνει απαραίτητο οι συμβάσεις, συνολικού προϋπολογισμού 350.000,00 €, να πραγματοποιηθούν με εφαρμογή του άρθρου 32 παρ. 2γ του ν. 4412/2016, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης και να εκτελεστούν ταυτόχρονα σε όλες τις δημοτικές ενότητες που έχουν κηρυχθεί σε έκτακτη ανάγκη, ώστε να επιτευχθεί η άμεση και ταυτόχρονη αποκατάσταση των ζημιών και η μέγιστη δυνατή ταχύτητα στην αντιμετώπιση των καταστροφών, για τους εξής λόγους:

α) ο Δήμος Τρίπολης είναι ορεινός Δήμος όπου επικρατούν ιδιαίτερα χαμηλές θερμοκρασίες την εποχή αυτή κάτι που μας οδηγεί στην απαραίτητη εκμετάλλευση των ημερών που η θερμοκρασία και οι καιρικές συνθήκες είναι τέτοιες που να μπορούν να εκτελεστούν τεχνικές εργασίες αποκατάστασης, ταυτόχρονα και παράλληλα,

β) επιπλέον από τη θεομηνία έχει μεσολαθήσει ο χειμώνας, η κατάσταση έχει επιδεινωθεί, πολλές κτηνοτροφικές μονάδες των περιοχών παραμένουν αποκλεισμένες με αποτέλεσμα να πλήττεται σοβαρά η τοπική αγροτική οικονομία και να δυσχεραίνεται η ζωή των κατοίκων που ζουν από αυτή. Επίσης το αδόστρωμα παρουσιάζει έντονη ολισθηρότητα και σε πολλά σημεία η διέλευση οχημάτων και πεζών κρίνεται επικίνδυνη λόγω των κατολισθήσεων και της κακής κατάστασης του οδοστρώματος,

- Λόγω των ανωτέρω, ο Δήμος Τρίπολης θα προσφύγει στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4412/2016 γιατί το θεωρεί ως μέτρο απολύτως απαραίτητο λόγω της κατεπείγουσας ανάγκης που υφίσταται οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή και δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση.

Η διαδικασία αυτή θα αφορά της σύναψη μιας σύμβασης έργου και πέντε μεικτών συμβάσεων οι οποίες θα έχουν ως κύριο αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 του ν. 4412/2016, με σκοπό τη αποκατάσταση του οδικού δικτύου ΔΕ ανατολικού τομέα του Δήμου Τρίπολης ως εξής:

Μία (1) σύμβαση στο πλαίσιο εκτέλεσης του έργου: «**Αποκατάσταση του οδικού δικτύου Δημοτικών Ενοτήτων (ΔΕ) Ανατολικού Τομέα του Δήμου Τρίπολης, λόγω φυσικών καταστροφών**», προϋπολογισμού 70.000,00 € (με ΦΠΑ 24%) με τίτλο: «Αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Μαντινείας» (αρ μελέτης: 175/18) και

Πέντε (5) μεικτές συμβάσεις (υπηρεσιών, προμήθειας υλικού και έργου) συνολικού προϋπολογισμού 280.000,00 € (αρ μελέτης: 201/18) για τον ίδιο σκοπό ως εξής:

- 1) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Κορυθίου», προϋπολογισμού 60.000,00 € (με ΦΠΑ 24%),
- 2) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Λεβιδίου», προϋπολογισμού 60.000,00 € (με ΦΠΑ 24%),
- 3) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Τεγέας», προϋπολογισμού 40.000,00 € (με ΦΠΑ 24%),
- 4) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Μαντινείας», προϋπολογισμού 60.000,00 € (με ΦΠΑ 24%),
- 5) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Σκιρίτιδας», προϋπολογισμού 60.000,00 € (με ΦΠΑ 24%)

Το κύριο αντικείμενο των ανωτέρω μεικτών συμβάσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 4412/2016 όπως προκύπτει από τις συνημμένες τεχνικές μελέτες είναι παροχή υπηρεσιών, λόγω του ότι η εκτιμώμενη αξία των υπηρεσιών σε σχέση με την προμήθεια ή το έργο είναι υψηλότερη...':

6. Κατόπιν των ανωτέρω, ο Δήμος Τρίπολης, με το με αρ. πρωτ. 40733/12-12-2018 αίτημά του προς την Αρχή, (αρ. πρωτ. εισερχ. 6490), όπως αυτό συμπληρώθηκε, με τα από 17-12-2018 και από 14-01-2019 έγγραφα (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 6594/17-12-2018) και (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 242/14-01-2019) αντίστοιχα και τα συνημμένα σε αυτά, υπέβαλλε σχέδιο απόφασης περί προσφυγής στη διαπραγμάτευση, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, για τη σύναψη:

- (α) μίας σύμβασης έργου με τίτλο: «Αποκατάσταση του οδικού δικτύου Δημοτικών Ενοτήτων (ΔΕ) Ανατολικού Τομέα του Δήμου Τρίπολης, λόγω φυσικών καταστροφών» π/υ 56.451,6 € πλέον ΦΠΑ σύμφωνα με την υπ' αρ. 175/2018 μελέτη και
- (β) πέντε (5) μεικτών συμβάσεων (έργου-προμήθειας-υπηρεσίας) συνολικού π/υ 225.806,45 € πλέον ΦΠΑ σύμφωνα με την υπ' αρ. 201/2018 μελέτη που αναλύονται ως εξής:
 - β1) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Κορυθίου», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,
 - β2) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Λεβιδίου», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,

- β3) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Τεγέας», π/υ 32.258,05 € πλέον ΦΠΑ,
- β4) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Μαντινείας», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,
- β5) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Σκιρίτιδας», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,

συνολικού προϋπολογισμού και των έξι (6) προαναφερθέντων συμβάσεων 350.000,00€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2, περ. γ' του ν. 4412/2016 (Α' 147).

II. Νομικό πλαίσιο

7. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι: «[...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α'147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου [...]».

8. Στη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 9 του ν. 4412/2016 (Α' 147), η οποία ενσωματώνει τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 2 και 33 παρ. 1 εδάφιο β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, προβλέπονται τα κάτωθι:

“[...] «β) ως «δημόσιες συμβάσεις έργων» και ως «συμβάσεις έργων» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο, ένα από τα κάτωθι: α) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση εργασιών που αφορούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα II του Προσαρτήματος Α' και στο Παράρτημα I του Προσαρτήματος Β', β) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση έργου, γ) την υλοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, έργου ανταποκρινόμενου στις απαιτήσεις που ορίζει η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας που ασκεί αποφασιστική επιρροή στο είδος ή στη μελέτη του έργου,

7) ως «έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού το οποίο επαρκεί αυτό καθαυτό για την εκπλήρωση μίας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας. Η εκτέλεση των εργασιών του προηγούμενου εδαφίου απαιτεί ιδίως την εφαρμογή μελέτης κατά την έννοια του παρόντος, με τη χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων και αφορά νέες κατασκευές, επεκτάσεις, ανακαινίσεις, επισκευές - συντηρήσεις κατά τη λειτουργία, κατεδαφίσεις υποδομών, ιδίως στις κατηγορίες οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών, λιμενικών, βιομηχανικών - ενεργειακών, δικτύων, πρασίνου, καθαρισμού και επεξεργασίας νερού, υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων, γεωτρήσεων, ειδικών μονώσεων, ανελκυστήρων, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, πλωτών έργων και εγκαταστάσεων, ναυπηγείων, αποκαλύψεις μεταλλείων ή όπως οι κατηγορίες αυτές διαμορφώνονται από τις κείμενες διατάξεις και των υποδομών εκ του συνδυασμού των ανωτέρω κατηγοριών,

8) ως «δημόσιες συμβάσεις προμηθειών» και ως «συμβάσεις προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης,

9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην περίπτωση 6.

(α) ως «δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» νοούνται αυτές με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια των στοιχείων α' και β', αντίστοιχα, της περίπτωσης 6 της παραγράφου 3, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ', όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής,

(β) ως «δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην υποπερίπτωση α' της παρούσας περίπτωσης, συμπεριλαμβανομένων των συμβουλευτικών υπηρεσιών, που ως τέτοιες νοούνται εκείνες που, έχουν ως αντικείμενο το σχεδιασμό, προγραμματισμό, οργάνωση, διαχείριση, παρακολούθηση, έλεγχο και αξιολόγηση επιχειρησιακών και αναπτυξιακών προγραμμάτων και δράσεων σε όλους τους τομείς της οικονομίας, καθώς και σε οριζόντιου χαρακτήρα παρεμβάσεις, την υποστήριξη της υλοποίησης τους με τη μεταφορά της απαραίτητης σχετικής τεχνογνωσίας, καθώς και την παροχή εξωγενών υπηρεσιών (outsourcing) υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων και δράσεων. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες υπάγονται ιδίως οι οικονομικές μελέτες, οι κοινωνικές μελέτες, οι μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας, οι περιβαλλοντικές μελέτες, καθώς και οι μελέτες συστημάτων πληροφορικής, εκτός εάν σχετίζονται με έργο κατά την έννοια της περίπτωσης 7 ή με εκπόνηση μελετών και παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια της υποπερίπτωσης α' της παρούσας περίπτωσης [...].”

09. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ίδιου νόμου: “1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. Αν η αναθέτουσα αρχή προβλέπει απονομή βραβείων ή καταβολή χρηματικών ποσών για τους υποψήφιους ή προσφέροντες, λαμβάνει υπόψη της τα ποσά αυτά κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης.
2. Όταν αναθέτουσα αρχή αποτελείται από χωριστές επιχειρησιακές μονάδες λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία για όλες τις χωριστές επιχειρησιακές μονάδες. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, όταν μία χωριστή επιχειρησιακή μονάδα είναι ανεξαρτήτως υπεύθυνη για τις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων της ίδιας ή ορισμένων κατηγοριών αυτών, η αξία των συμβάσεων μπορεί να υπολογίζεται στο επίπεδο της συγκεκριμένης μονάδας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρούσας παραγράφου. Με διαπιστωτική πράξη του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ή του Διοικητή ή του Προέδρου για τις Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές ορίζονται οι ανεξάρτητες επιχειρησιακές μονάδες των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που πληρούν τα κριτήρια, τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.

3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος

νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.

4. Σε περίπτωση συμβάσεων με αντικείμενα που εμπίπτουν στο παρόν Βιβλίο και με αντικείμενα που δεν εμπίπτουν σε αυτό, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιλέγουν την ανάθεση είτε χωριστών συμβάσεων για τα επιμέρους μέρη είτε ενιαίας σύμβασης. Όταν οι αναθέτουσες αρχές επιλέγουν την ανάθεση χωριστών συμβάσεων για τα επιμέρους μέρη, η απόφαση για το εφαρμοστέο νομικό καθεστώς καθορίζεται από τις χωριστές αυτές συμβάσεις λαμβάνεται βάσει των χαρακτηριστικών εκάστου μέρους. Όταν οι αναθέτουσες αρχές επιλέγουν την ανάθεση ενιαίας σύμβασης, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην προκύπτουσα μεικτή σύμβαση, ανεξαρτήτως της αξίας των μερών που διαφορετικά θα ενέπιπταν σε άλλο νομικό καθεστώς και ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος από το οποίο θα διέπονταν σε διαφορετική περίπτωση τα μέρη αυτά, εκτός εάν στο άρθρο 16 ορίζεται διαφορετικά. Στην περίπτωση μεικτών συμβάσεων που περιέχουν στοιχεία συμβάσεων προμηθειών, έργων και υπηρεσιών και συμβάσεων παραχώρησης, η μεικτή σύμβαση ανατίθεται, σύμφωνα με το παρόν Βιβλίο, υπό τον όρο ότι, υπολογιζόμενη, σύμφωνα με το άρθρο 6, η εκτιμώμενη αξία του μέρους της σύμβασης που συνιστά σύμβαση εμπίπτουσα στο παρόν Βιβλίο είναι ίση ή ανώτερη από το αντίστοιχο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5.

[...]

7. Αν η σύμβαση αυτή περιλαμβάνει στοιχεία και από δημόσια σύμβαση έργων, το ισχύον νομικό καθεστώς, κατά την προηγούμενη παράγραφο, καθορίζεται για μεν δημόσιες συμβάσεις έργων άνω των ορίων μετά από σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων της ΕΚΑΑ της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 41, για δε δημόσιες συμβάσεις έργων κάτω των ορίων μετά από σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιείται υποχρεωτικά στην ΕΚΑΑ".

10. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ίδιου νόμου: "Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα:

α) 5.548.000 ευρώ για τις δημόσιες συμβάσεις έργων,

β) 144.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α' προϊόντα,

γ) 221.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α',

δ) 750.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΧΙV του Προσαρτήματος Α'".

Τα προαναφερθέντα όρια ως ποσά για τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές, προέκυψαν από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 2365/2017 της Επιτροπής, και ισχύουν από 01-01-2018.

11. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (Α' 147), η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη”.

III. Νομική Εκτίμηση

12. Το υπό εξέταση αίτημα του Δήμου Τρίπολης αφορά στη σύναψη:

- (α) μίας σύμβασης έργου με τίτλο: «Αποκατάσταση του οδικού δικτύου Δημοτικών Ενοτήτων (ΔΕ) Ανατολικού Τομέα του Δήμου Τρίπολης, λόγω φυσικών καταστροφών» π/υ 56.451,6 € πλέον ΦΠΑ σύμφωνα με την υπ' αρ. 175/2018 μελέτη και
- (β) πέντε (5) μεικτών συμβάσεων (έργου-προμήθειας-υπηρεσίας) συνολικού π/υ 225.806,45 € πλέον ΦΠΑ σύμφωνα με την υπ' αρ. 201/2018 μελέτη που αναλύονται ως εξής:
 - β1) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Κορυθίου», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,
 - β2) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Λεβιδίου», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,
 - β3) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Τεγέας», π/υ 32.258,05 € πλέον ΦΠΑ,
 - β4) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Μαντινείας», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,
 - β5) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Σκιρίτιδας», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ.

Όσον αφορά τη σύμβαση έργου (CPV: 45233120-6), δεν συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής λόγω ποσού, καθόσον η εκτιμώμενη αξία αυτής υπολείπεται του κατώτατου ορίου της περ. (α) του άρθρου 5 του ν. 4412/2016, το οποίο, όπως αναθεωρήθηκε με τον με αριθμ. 2017/2365 Κανονισμό (ΕΕ) Επιτροπής (L337/19 της 18.12.2017), ανέρχεται στο ύψος των 5.548.000,00 €.

Όσον αφορά τις υπόλοιπες πέντε (5) συμβάσεις, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν το εφαρμοστέο πλαίσιο των μεικτών συμβάσεων με αντικείμενο διαφορετικά είδη, αν έχουν ταυτόχρονα ως αντικείμενο έργα και προμήθειες ή έργα και υπηρεσίες (παρ. 1 πρώτο εδάφιο και παρ. 2 πρώτο εδάφιο άρθρου 4), αυτές ανατίθενται σύμφωνα με τις διατάξεις που εφαρμόζονται στο είδος της σύμβασης που χαρακτηρίζει το κύριο αντικείμενο αυτής, γύρω από το οποίο διαρθρώνεται το κριτήριο της υπεροχής. Σε κάθε περίπτωση ο νομικός χαρακτηρισμός μίας σύμβασης [που ανάγεται στο ενωσιακό δίκαιο (C-382/05 σκ.30, C-26403 σκ. 36, C-220/05 σκ. 40)] εναπόκειται καταρχήν στην αναθέτουσα αρχή, η οποία οφείλει να θεμελιώσει την κρίση της στα πραγματικά

περιστατικά της έννομης σχέσης. Εν προκειμένω επισημαίνεται ότι, με βάση την από 28-12-2018 γνώμη του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου η οποία εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 4412/2016 : «Το κύριο αντικείμενο των ανωτέρω μεικτών συμβάσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 4412/2016 όπως προκύπτει από τις συνημμένες τεχνικές μελέτες είναι παροχή υπηρεσιών, λόγω του ότι η εκτιμώμενη αξία των υπηρεσιών σε σχέση με την προμήθεια ή το έργο είναι υψηλότερη...». Συνεπώς, όσον αφορά τις υπό εξέταση συμβάσεις συνολικής αξίας 225.806,45 €, πλέον Φ.Π.Α, οι οποίες χαρακτηρίζονται από την αναθέτουσα αρχή και το αρμόδιο Τεχνικό της Συμβούλιο, ως συμβάσεις υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη ότι από τα στοιχεία του φακέλου δεν θεμελιώνεται με ασφάλεια διαφορετική κρίση (ως προς το κύριο αντικείμενο της σύμβασης), συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, καθόσον η εκτιμώμενη αξία τους υπερβαίνει το κατώτατο όριο της περ. (γ) του άρθρου 5 του ν. 4412/2016.

13. Όσον αφορά στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, καταρχήν πρέπει να επισημανθεί ότι έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

14. Περαιτέρω, γίνεται δεκτό ότι η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011). Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό

Συνέδριο, το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008 σχετικά με την αντίστοιχη διάταξη της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του προϋχούσαντος π.δ/τος 60/2007).

15. Επιπροσθέτως, ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, όπως λ.χ. οι θεομηνίες (πλημμύρες, σεισμοί κλπ.), τα οποία καθιστούν κατεπείγοντως απαραίτητη την παράδοση διαφόρων προμηθειών, παροχή υπηρεσιών και εκτέλεση έργων στους πληγέντες. Επιπλέον, κατά την πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου «ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται εκείνα τα αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία, ακριβώς επειδή δεν μπορούσαν να είναι γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα της ευθύνης της, κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο από την ίδια προγραμματισμό των αναγκών για την αντιμετώπισή τους ενεργειών. Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται για την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών, που είναι απολύτως αναγκαίες για την άμεση εξυπηρέτηση των συγκεκριμένων αναγκών που προέκυψαν εξαιτίας των απρόβλεπτων γεγονότων, και όχι για την κάλυψη των τακτικών αναγκών της. Σε κάθε περίπτωση, οι διατάξεις που αφορούν στην ανάθεση με διαδικασία διαπραγμάτευσης πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά, καθόσον εισάγουν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, το δε βάρος απόδειξης, ότι πράγματι συντρέχουν σωρευτικώς οι εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν την εκάστοτε παρέκκλιση, φέρει η αναθέτουσα αρχή η οποία κάθε φορά τις επικαλείται» (βλ. σχετ. Ε.Σ. Ζ' Κλιμάκιο Πράξη 164/2018 και Τμήμα VI Απόφαση 1326/2018 και τις εκεί παραπομπές σε Ε.Σ. Τμ. Μειζ. Επτ. Συνθ. 707/2013, VI Τμ. 3015, 3217/2012, κ.ά.).

16. Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή του άρθρου 32 περ. 2 υποπερ. γ' του ν. 4412/2016 και μάλιστα για την εξαίρεση του κατεπείγοντος, η εφαρμογή της τελευταίας εξαρτάται από τη συνδρομή πέντε σωρευτικών προϋποθέσεων.

(α) Συγκεκριμένα, προϋποθέτει:

i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,

ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,

iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος,

v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

(β) Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, όπως λ.χ. οι θεομηνίες (πλημμύρες, σεισμοί κλπ.), οι οποίες καθιστούν κατεπείγοντως απαραίτητη την παράδοση διαφόρων προμηθειών στους πληγέντες.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αν δεν πληρούνται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη

διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

17. Εν προκειμένω, ο Δήμος Τρίπολης αιτείται την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, προκειμένου να καλυφθεί η ανάγκη για την ανάθεση πέντε (5) μεικτών συμβάσεων και συγκεκριμένα των κάτωθι: (α) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Κορυθίου», (β) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Λεβιδίου», (γ) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Τεγέας», (δ) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Μαντινείας» και (ε) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Σκιρίτιδας», για τις ανάγκες του Δήμου Τρίπολης.

18. Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης και αξιολογώντας τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, προκύπτουν τα ακόλουθα:

Σημειώνεται, ότι ο έλεγχος συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής της εν λόγω διάταξης αφορά μόνο τις αιτούμενες πέντε (5) μεικτές συμβάσεις που αφορούν σε εργασίες καθαρισμού και αποκατάστασης του πληγέντος οδικού δικτύου, ως περιγράφεται στην υπ' αρ. 201/2018 μελέτη, συνολικού προϋπολογισμού 280.000,00 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και όχι την αιτούμενη σύμβαση προϋπολογισμού 70.000,00 € που περιγράφεται στην υπ' αρ. 175/2018 μελέτη και περιγράφει έργο οδοποιίας, για το οποίο, η Αρχή, ως προαναφέρθηκε έχει αναρμοδιότητα λόγω ποσού.

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες

Στο σχέδιο απόφασης που προσκόμισε ο Δήμος Τρίπολης καθώς και στην από 28-12-2018 γνωμοδότηση του Τεχνικού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων της Περιφέρειας Πελοποννήσου αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι:

‘.....Με την υπ’ αρ. πρωτ. 7473/11-10-2018 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.....ο Δήμος Τρίπολης κηρύχθηκε σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.....’.

(.....)

‘.....Η Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας κρίνει απαραίτητο οι συμβάσεις,..... να πραγματοποιηθούν με εφαρμογή του άρθρου 32 παρ. 2γ του ν. 4412/2016, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης και να εκτελεστούν ταυτόχρονα σε όλες τις δημοτικές ενότητες που έχουν κηρυχτεί σε έκτακτη ανάγκη, ώστε να επιτευχθεί η άμεση και ταυτόχρονη αποκατάσταση των ζημιών και η μέγιστη δυνατή ταχύτητα στην αντιμετώπιση των καταστροφών, για τους εξής λόγους:

α) ο Δήμος Τρίπολης είναι ορεινός Δήμος όπου επικρατούν ιδιαίτερα χαμηλές θερμοκρασίες την εποχή αυτή κάτι που μας οδηγεί στην απαραίτητη εκμετάλλευση των ημερών που η θερμοκρασία και οι καιρικές συνθήκες είναι τέτοιες που να μπορούν να εκτελεστούν τεχνικές εργασίες αποκατάστασης, ταυτόχρονα και παράλληλα,

β) επιπλέον από τη θεομηνία έχει μεσολαβήσει ο χειμώνας, η κατάσταση έχει επιδεινωθεί, πολλές κτηνοτροφικές μονάδες των περιοχών παραμένουν αποκλεισμένες με αποτέλεσμα να πλήττεται σοβαρά η τοπική αγροτική οικονομία και να δυσχεραίνεται η ζωή των κατοίκων που ζουν από αυτή. Επίσης το οδόστρωμα παρουσιάζει έντονη ολισθηρότητα και σε πολλά σημεία η διέλευση οχημάτων και πεζών κρίνεται επικίνδυνη λόγω των κατολισθήσεων και της κακής κατάστασης του οδοστρώματος,

Λόγω των ανωτέρω, ο Δήμος Τρίπολης θα προσφύγει στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4412/2016 γιατί το θεωρεί ως μέτρο απολύτως απαραίτητο λόγω της κατεπείγουσας ανάγκης που υφίσταται οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή και δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση.....'.

Επιπροσθέτως δε επισημαίνεται ότι με την με αριθμ. 9630/11-10-2018 απόφασή του ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας, παρέτεινε την ως άνω κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης για τρεις (3) μήνες, ήτοι έως και 1-4-2019 καθώς «εξακολουθούν να υφίστανται οι λόγοι κήρυξης ...».

Με βάση τα διαλαμβανόμενα στο αίτημα του Δήμου Τρίπολης, καθίσταται επιτακτική ανάγκη να γίνουν οι απαραίτητες εργασίες συντήρησης, καθαρισμού και επισκευής ζημιών του οδικού δικτύου, ούτως ώστε να αποκατασταθεί η διέλευση πεζών και οχημάτων στην πληγείσα περιοχή, η επικοινωνία των κατοίκων και η πρόσβασή τους στις καλλιεργήσιμες εκτάσεις και στις υφιστάμενες κτηνοτροφικές μονάδες, οι δε ανάγκες αυτές οφείλουν να καλυφθούν άμεσα. Ωστόσο θα πρέπει να αξιολογείται κατά περίπτωση αν η κάλυψη των εν λόγω επιτακτικών αναγκών έχει ως συνέπεια να είναι αδύνατο να τηρηθούν ακόμα και οι πολύ σύντομες προθεσμίες της επισπευσμένης ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας της παρ. 3 του άρθρου 27 ή της παρ. 7 του άρθρου 28 του ν. 4412/2016. Εξάλλου η εξαίρεση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως επιχειρήματα για την ανάθεση συμβάσεων για τις οποίες απαιτείται περισσότερος χρόνος απ' ό,τι θα είχε απαιτηθεί αν είχε εφαρμοστεί διαφανής-ανοικτή ή κλειστή-διαδικασία συμπεριλαμβανομένης της επισπευσμένης διαδικασίας.

Πλην όμως, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής, τόσο το ορεινό ανάγλυφο της υπό εξέταση περιοχής όσο και οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν δεδομένου ότι ο χειμώνας είναι σε εξέλιξη, σε συνδυασμό με το γεγονός πως οι εργασίες πρέπει να προχωρήσουν, ει δυνατόν, ταυτόχρονα σε όλο το πληγέν οδικό δίκτυο, συνηγορούν, σύμφωνα με τα αναφερόμενα από το Δήμο Τρίπολης, στη χρήση της εξαιρετικής διαδικασίας που περιγράφεται στο άρθρο, παρ. 2 περ γ' του ν. 4412/2016.

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας/ Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών, με την υπ' αρ. 7473/11-10-2018 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας αποφάσισε: '.....την κήρυξη σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας των Δημοτικών Ενότητων Σκιρίτιδας και Κορυθίου, των Τ.Κ. Ριζών, Γαρέας, Μαγούλας, Μαυρικού, Λιθοβουνίων και Ψιλής Βρύσης της Δημοτικής Ενότητας Τεγέας, των Τ.Κ. Λουκά, Νεστάνης, Πικερνίου, Αρτεμισίου και Σάγκα της Δημοτικής Ενότητας Μαντινείας, των Τ.Κ. Κανδήλας και Παλαιοπύργου της Δημοτικής Ενότητας Λεβιδίου, του Δήμου Τρίπολης, της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών που προέκυψαν από έντονα καιρικά φαινόμενα που εκδηλώθηκαν την 29-09-2018 στις παραπάνω περιοχές και προκάλεσαν πλημμύρες, κατολισθήσεις, κλπ.....'.

Περαιτέρω ο Δήμος Τρίπολης, στην τεχνική περιγραφή της υπ' αρ. 201/2018 μελέτης που περιγράφει τις εργασίες των πέντε (5) μεικτών συμβάσεων, αναφέρει μεταξύ άλλων και τα εξής:

'.....Η παρούσα τεχνική περιγραφή αναφέρεται στην εργασία καθαρισμού και αποκατάστασης του οδικού δικτύου στις Δ.Ε Κορυθίου (ΤΚ Ζευγολατιού, ΤΚ Νεοχωρίου, ΤΚ Αγιωργίτικα, ΤΚ Στενό, ΤΚ Παρθένι, ΤΚ Ελαιοχώρι), Δ.Ε. Λεβιδίου (ΤΚ Κανδήλας, ΤΚ Παλαιοπύργου), Δ.Ε. Μαντινείας (ΤΚ Αρτεμισίου, ΤΚ Πικέρνι, ΤΚ Νεστάνης, ΤΚ Σάγκα, ΤΚ Λουκά), Δ.Ε. Σκιρίτιδας (ΤΚ Πηγαδάκια, ΤΚ Βούρβουρα, ΤΚ Αλεποχωρίου, ΤΚ Κερασιάς, ΤΚ Αγίας Βαρβάρας, ΤΚ Κολλίνες, ΤΚ Βλαχοκερασιάς), Δ.Ε.

Τεγέας (ΤΚ Λιθοβούνια, ΤΚ Ρίζες, ΤΚ Ψιλή Βρύση, ΤΚ Γαρέα, ΤΚ Μαυρίκι, ΤΚ Μαγούλα) του Δήμου Τρίπολης. Το οδόστρωμα σε αρκετά σημεία έχει υποστεί σοβαρή διάβρωση από την επιφανειακή απορροή υδάτων, υπάρχουν πεσμένοι βράχοι και χώματα από τα πρανή των δρόμων καλύπτοντας ολικώς ή μερικώς το πλάτος του με αποτέλεσμα όλα τα παραπάνω να κάνουν σχεδόν αδύνατη την διέλευση οχημάτων σε καλλιεργήσιμες περιοχές και κτηνοτροφικές μονάδες που συμβάλουν στην ανάπτυξη της περιοχής....'. Συγκρίνοντας κανείς τις περιοχές στις οποίες αναφέρεται η απόφαση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με αυτές που περιγράφονται στην υπ' αρ. 201/2018 μελέτη, είναι εμφανές ότι πρόκειται για τις ίδιες περιοχές.

Η κατεπείγουσα ανάγκη, σύμφωνα πάντα με τους ισχυρισμούς του Δήμου Τρίπολης, προέκυψε από γεγονότα απρόβλεπτα για το Δήμο (έντονα καιρικά φαινόμενα της 29-09-2018) και προφανώς δεν απορρέει από δική της ευθύνη αλλά από απρόβλεπτη κατάσταση. Η υπηρεσία ούτε μπορούσε εκ των προτέρων να προβλέψει το καιρικό φαινόμενο αλλά ούτε και να προγραμματίσει και να προετοιμάσει μελέτες και έργα τα οποία πριν την εκδήλωση της αυτού δεν απαιτούνταν, τουλάχιστον σε τέτοια έκταση. Το προαναφερθέν καιρικό φαινόμενο που προκάλεσε τεράστιες καταστροφές σε πλήθος Δημοτικών Κοινοτήτων του Δήμου Τρίπολης, αποτελεί απρόβλεπτο κατά την έννοια του νόμου γεγονός.

Συγκεκριμένα, πρόκειται, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, για εξαιρετικώς έντονο φαινόμενο, δηλαδή έκτακτο και ασυνήθιστο γεγονός, μη δυνάμενο αντικειμενικά να προβλεφθεί με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής από τα καταβάλλοντα την επιμέλεια ενός μέσου συνετού ανθρώπου. Επομένως η εκδηλωθείσα βροχόπτωση, υπό τη μορφή θεομηνίας, μπορεί να εκληφθεί ως απρόβλεπτη περίπτωση, μη αναγόμενη στη σφαίρα ευθύνης της αναθέτουσας αρχής και η οποία καθιστά ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό των αιτούμενων για την αντιμετώπισή των συνεπειών αυτής, ενεργειών.

(iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει

Για τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της εφαρμοστέας διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016, θα πρέπει οι κατεπείγουσες ανάγκες που επικαλείται ο Δήμος Τρίπολης να οφείλονται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες περιστάσεις, με τις οποίες να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια. Στην κρινόμενη υπόθεση, σύμφωνα με τα όσα ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή και όπως προκύπτει από το παρατεθέν ιστορικό, η ανάγκη εκτέλεσης των αιτούμενων εργασιών είναι απότοκη του προαναφερθέντος απρόβλεπτου γεγονότος του καιρικού φαινομένου της 29-09-2018. Ωστόσο αυτό που θα πρέπει να διερευνηθεί είναι εάν το επικαλούμενο γεγονός συνέχεται άμεσα με την αδυναμία τήρησης των προβλεπόμενων προθεσμιών, ζήτημα στο οποίο περιλαμβάνεται και η χρονική συνοχή, με την έννοια της εντός ευλόγου σε σχέση με το επικαλούμενο γεγονός χρόνου προσφυγής στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. Στην προκειμένη περίπτωση προκύπτει ότι έχουν παρέλθει περίπου τέσσερις (4) μήνες από την επέλευση του σχετικού γεγονότος»

Η θεομηνία της 29-09-2018 που οδήγησε σε εκτεταμένες ζημιές, εμφανίζεται να τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με την αναγκαιότητα θωράκισης της πληγείσας περιοχής με εργασίες αποκατάστασης και συντήρησης του πληγέντος οδικού δικτύου και των παρόδιων κατασκευών (πχ μανδρότοιχοι, περιφράξεις κοκ. Διαφαίνεται συνεπώς ότι η ανάγκη εκτέλεσης των αιτούμενων εργασιών είναι απότοκη του ανωτέρω απρόβλεπτου γεγονότος του καιρικού φαινομένου της 29-09-2018.

(iv) Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη

Ο αιτών Δήμος Τρίπολης ισχυρίζεται ότι '....Οι υποδομές έχουν καταστραφεί εξαιτίας των ακραίων καιρικών συνθηκών που επικράτησαν κατά την διάρκεια του κυκλώνα "Ζορμπά"....'.

Επομένως ο επικαλούμενος από την αναθέτουσα αρχή κυκλώνας αποτέλεσε ένα εξαιρετικώς έντονο φαινόμενο το οποίο δεν απορρέει από την ευθύνη αυτής ούτε ανάγεται στη σφαίρα επιρροής της. Το εν λόγω δε καιρικό φαινόμενο έλαβε τη μορφή 'κυκλώνα' και προκάλεσε την ανάγκη κήρυξης των πληγέντων περιοχών σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.

(v) Ως προς την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο

Επισημαίνεται ότι η Περιφέρεια Πελοποννήσου, στην οποία ανήκει και ο αιτών Δήμος Τρίπολης, αντιμετωπίζει, σε ετήσια βάση, προβλήματα που οφείλονται σε έκτακτες καταστάσεις όπως (χιονοπτώσεις, καταπτώσεις, πλημμύρες κοκ) και αυτό προκύπτει από την υπ' αρ. 2475/14-12-2017 απόφαση της Δ/σης Τεχνικών Έργων αυτής (βλ σημείο 4 ιστορικού). Εν προκειμένω, ο Δήμος Τρίπολης ισχυρίζεται ότι '....Οι υποδομές έχουν καταστραφεί εξαιτίας των ακραίων καιρικών συνθηκών που επικράτησαν κατά την διάρκεια του κυκλώνα "Ζορμπά"....', ενώ στην υπ' αρ. 201/2018 μελέτη υπάρχει αναλυτική περιγραφή των αιτούμενων, στις πέντε (5) μεικτές συμβάσεις, εργασιών.

Συναφώς σημειώνεται ότι, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της ρύθμισης της διάταξης του άρθρου 32. 2.γ) επιτρέπεται η εφαρμογή της εν θέματι διαδικασίας επί τη βάση της προσωρινής κάλυψης έκτακτων αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής (Απόφαση 56/2015 Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.) ενώ για τα αγαθά, τα έργα και τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητα μετά την περίοδο αυτή η αναθέτουσα έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του ισχύοντος πλαισίου.

Επομένως το αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο και όχι να καλύπτει το σύνολο των αναγκών της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, καθώς αυτές καλύπτονται με συμβάσεις που συνάπτονται με τις συνήθεις διαδικασίες ανάθεσης. Εν προκειμένω, ως προς την πλήρωση της συνδρομής της υπό εξέταση προϋπόθεσης της διάταξης του άρθρου 32, παρ. 2, περ. γ. του ν. 4412/2016, από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ότι το αίτημα εκτείνεται πέραν του αναγκαίου μέτρου δεδομένης και της φύσεως του αντικειμένου των συμβάσεων.

19. Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων κρίνεται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32 παράγραφος 2, περίπτωση γ' του ν. 4412/2016 για την ανάθεση πέντε (5) μεικτών συμβάσεων (έργου-προμήθειας-υπηρεσίας) συνολικού π/υ 225.806,45 € πλέον ΦΠΑ.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος του Δήμου Τρίπολης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση

προκήρυξης διαγωνισμού, για την ανάθεση πέντε (5) μεικτών συμβάσεων (έργου-προμήθειας-υπηρεσίας), ήτοι:

1) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Κορυθίου», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,

2) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Λεβιδίου», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,

3) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Τεγέας», π/υ 32.258,05 € πλέον ΦΠΑ,

4) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Μαντινείας», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,

5) «Μίσθωση μηχανημάτων έργου για την αποκατάσταση οδικού δικτύου ΔΕ Σκιρίτιδας», π/υ 48.387,10 € πλέον ΦΠΑ,

συνολικού προϋπολογισμού 225.806,45 € πλέον ΦΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν.4412/2016, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 1 Φεβρουαρίου 2019

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Μιχαήλ Εκατομμάτης